

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Ndob/2/2019
Identifikačné číslo spisu: 8318204272
Dátum vydania rozhodnutia: 16.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8318204272.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Nexis Fibers a.s., so sídlom Chemlonská 1, 066 12 Humenné, IČO: 36 729 680, právne zastúpený SEDKLÁČEK, advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Karpatská 3291/36, 900 31 Stupava, IČO: 51 018 128, proti žalovanému: CHEMES, a.s. Humenné, so sídlom Chemlonská 1, 066 33 Humenné, IČO: 31 695 426, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, o návrhu na vylúčenie sudcu JUDr. Mareka Košča z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 3Cob/75/2018, takto

rozhodol:

Sudca Krajského súdu v Prešove JUDr. Marek Koščo z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 3Cob/75/2018 je v y l ú č e n ý .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove podaním zo dňa 5. decembra 2018 doručeným súdu dňa 10. decembra 2018 a následne predloženým podaním doručeným dňa 19. januára 2019 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložil na rozhodnutie námietku zaujatosti vznesenú žalobcom v spore vedenom pod sp. zn. 3Cob/75/2018 na Krajskom súde v Prešove proti sudcovi Krajského súdu v Prešove, JUDr. Marekovi Koščovi.

2. Námietku zaujatosti odôvodnil tým, že konečným užívateľom výhod je JUDr. B. M., ktorý je synom Ing. B. M. spoločnosti Priemyselný park Chemes, s.r.o. Uviedol, že otázka zaujatosti už bola posudzovaná aj v rámci odvolacieho konania vedeného na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 4Cob/71/2015, na základe vznesenej námietky zaujatosti, o ktorej Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že JUDr. Mareka Košča z prejednávania a rozhodovania veci nevylúčil, ale na základe ústavnej sťažnosti, Ústavný súd Slovenskej republiky Nálezom pod č. k. III. ÚS 491/2016-47 zo dňa 21. februára 2017 rozhodol tak, že rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vedenom pod sp. zn. 1Ndob/16/2015 zo dňa 26. novembra 2015 bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Poukázal na odôvodnenie Nálezu

Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky konštatuje, že samotná skutočnosť, že namietaný sudca bol už raz vylúčený v inej právnej veci z dôvodu jeho pomeru k účastníkovi konania, pričom obsahom námietky zaujatosti je identický dôvod a ide o toho istého účastníka, ktorý je zároveň aj väčšinovým spoločníkom účastníka v namietanej veci, podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“) poskytuje dostatočný základ pre konštatovanie, že existujú oprávnené pochybnosti o nestrannosti namietaného sudcu z objektívneho hľadiska (Nález Ústavného súdu SR č. k. III ÚS 491/2016-47 zo dňa 21. februára 2017).

3. Žalobca uviedol, že zo skutočností uvedených v tomto podaní a tu v označenom Náleze Ústavného súdu SR, žalobca považuje za preukázané, že so zreteľom na pomer sudcu JUDr. Mareka Košča k žalovanému spoločnosti CHEMES, a.s. Humenné, ktorého konečným užívateľom výhod je JUDr. B. M., osoba s dlhodobým priateľským vzťahom k JUDr. Koščovi, pričom JUDr. B. M. je zároveň blízkou osobou (synom) Ing. B. M., ktorý má s JUDr. Koščom rovnako dlhodobý priateľský vzťah, a teda možno mať odôvodnené pochybnosti o nezaujatosti sudcu Krajského súdu v Prešove, JUDr. Mareka Košča.

4. K námietke zaujatosti vznesenej žalobcom sa vyjadril namietaný sudca Krajského súdu v Prešove, JUDr. Marek Koščo a prehlásil, že v predmetnej veci sa na konanie a rozhodovanie v predmetnej veci, kde označeným je CHEMES, a.s. Humenné necíti byť zaujatý, pretože s touto spoločnosťou a ani s jej štatutárnymi orgánmi nemá žiadny vzťah. Prehlásil, že nie je birmovným otcom syna Ing. B. M. a ani, že Ing. M. je birmovným otcom jeho dcéry a pre upresnenie uvádza, že je úplne iného vierovyznania, ktoré birmovku nevyžaduje. Zároveň potvrdil, že v rokoch 2016 bol v konaní sp. zn. 4Cob/71/2015, ktorého účastníkom boli Humenská energetická spoločnosť a Mesto Humenné mal priateľský vzťah k uvedeným osobám, v ktorom čase pracoval ako sudca na Okresnom súde Humenné. Od 30. októbra 2015 však pracuje na Krajskom súde v Prešove a už neprichádza do styku s Ing. B. M. pri rôznych spoločenských a kultúrnych podujatiach, býva dlhodobo od roku 1992 v Michalovciach a v podstate v meste Humenné sa nezdržiava, len v rámci mimopracovných aktivít a záľub. S vyššie uvedenými osobami sa prakticky nestýka a ani sa s JUDr. B. M. sa nestretol minimálne dva až tri roky, čo potvrdzuje, že nie je s ním v žiadnom kontakte a ani nevie, kde pôsobí, resp. v akej oblasti. Prehlásil, že s rodinou Ing. B. M. sa nezdržiava, netrávi s ňou žiadne dovolenky a nemá žiadne vzťahy nad rámec priateľského vzťahu. Súčasne uviedol, že so spoločnosťou CHEMES, a.s. a taktiež s jej štatutárnymi orgánmi nemá žiaden vzťah.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky s odkazom na ustanovenie § 54 ods. 2 C. s. p. vec preskúmal a po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že k vznesenej námietke zaujatosti vyhovel.

6. Podľa § 49 ods. 1 C. s. p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer sporu, k stranám, ich zástupcom, alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať dôvodné pochybnosti o jeho nezaujatosti.

7. Uvedené zákonné ustanovenie predpokladá u sudcu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť, taký vzťah jeho osobného záujmu k sporu, stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní, ktorý by napriek snahe o objektívne rozhodovanie mohol ovplyvniť jeho objektivitu.

8. Z vyjadrenia namietaného sudcu je zrejmé, že sa necíti byť vo veci zaujatý a že toho času už nemá žiaden vzťah k osobám uvedeným v námietke zaujatosti JUDr. B. M. a Ing. B. M. ako osobám, ktoré sú v postavení konečných užívateľov výhod spoločnosti Priemyselný park Chemes, s.r.o. a u ktorých žalobca namieta ich personálne prepojenie so žalovaným.

9. Tvrdenie namietaného sudcu JUDr. Mareka Košču, že už sa s JUDr. B. M. a Ing. B. M. nestýka, nezdržiava sa v mieste ich bydliska, v meste Humenné, minimálne dva roky, nakoľko jeho bydlisko, ako aj pracovisko sa nachádza v meste Prešov a už nemá dôvod sa zúčastňovať spoločenských akcií a kultúrnych podujatí, na ktorých by sa stretal s uvedenými osobami potvrdzuje, že z subjektívneho pohľadu nie je dôvod pochybovať o nezaujatosti sudcu Krajského súdu v Prešove, JUDr. Mareka Košča.

10. Tvrdenie žalobcu o takzvaných rodinných vzťahoch JUDr. Mareka Košča z dôvodu jeho účasti na birmovke osôb rodinne prepojenie s JUDr. M. a Ing. M., namietaný sudca poprel a zo žiadneho dôkazu pripojeného v vznesenej námietke zaujatosti nie je zrejmé, že tvrdenie žalobcu je pravdivé a opodstatnené.

11. Namietaný sudca v jeho vyjadrení priznal, že pred dvoma rokmi sa s JUDr. M. a Ing. M. niekoľko krát stretol a dokonca sám v inom spore požiadal o svoje vylúčenie z prejednávania a rozhodovania vecí nepriamo sa týkajúcich uvedených osôb.

12. Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti vznesenej námietky zaujatosti je, či z objektívnej stránky existuje dôvod pre pochybnosti žalobcu o nezaujatosti sudcu JUDr. Mareka Košča, keď už približne viac ako dva roky nie je v žiadnom kontakte s JUDr. M. a Ing. M. a ako prehlásil necíti sa byť ako sudca v predmetnom konaní zaujatý.

13. Z Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 491/2016-47 zo dňa 21. februára 2017, predloženého žalobcom vo vznesenej námietke zaujatosti je zrejmé, že Ústavný súd SR dospel k záveru, že základné právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa § 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Ndob/16/2015 zo dňa 26. novembra 2015 boli porušené a z dôvodu, že namietaný sudca JUDr. Marek Koščo z prejednávania a rozhodovania vecí vylúčený nebol. Išlo o identickú vec z totožných dôvodov, v ktorých Ing. M. a ani JUDr. M. nevystupovali ako strany v spore, ale išlo o ich personálne prepojenie v pozadí spoločnosti namietaných sťažovateľom.

14. Z odôvodnenia citovaného Ústavného Nálezu Slovenskej republiky pod č. k. III. ÚS 491/2016-47 zo dňa 21. februára 2017 (na strane 13) je jasne konštatované, že samotná skutočnosť, že namietaný sudca už raz bol v inej veci vylúčený z dôvodu k jeho pomeru k účastníkovi konania, pričom obsahom námietky je identický dôvod a toho istého účastníka, ktorý je zároveň aj väčšinovým spoločníkom účastníka v namietanej veci, podľa Ústavného súdu SR poskytuje dostatočný základ pre konštatovanie, že existujú oprávnené pochybnosti o nestrannosti sudcu z objektívneho hľadiska.

15. Práve objektívne posúdením sa uplatňuje tzv. teória zdania nezaujatosti, že spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná. Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť. Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávanej veci k stranám sporu a k ich zákonným zástupcov. Posúdenie nestrannosti sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti alebo necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, predpokladať, že by sudca zaujatý mohol byť. Rozhodujúcim ukazovateľom v otázke rozhodovania o zaujatosti, resp. nezaujatosti zákonného sudcu je to, či obava strany v spore je objektívne oprávnená. Potrebné je vždy rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti súdu, teda či môže existovať relevantná obava z nedostatku nezaujatosti, ktorá sa zakladá na objektívnych a dostatočných závažných skutočnostiach.

16. Vychádzajúc z objektívneho posúdenia založeného na pochybnostiach strany v spore, spočívajúceho na priateľskom vzťahu pred minulých dvoch rokov JUDr. M. a Ing. M. ako konečných užívateľov výhod žalovanej spoločnosti a k spoločnostiam k nej prepojených Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že námietka zaujatosti z objektívneho hľadiska je dôvodná a namietaného sudcu JUDr. Mareka Košča s poukazom na ustanovenie § 49 C. s. p. z prejednávania a rozhodovania sporu vylúčil.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.